

۱۰ کتاب علمی عمومی که دنیا را تغییر داد!

نیوساینتیست در یک نظرسنجی با معرفی 25 کتاب علمی تاثیرگذار که دانشمندان برای مخاطب عام نوشته بودند...

نیوساینتیست در یک نظرسنجی با معرفی 25 کتاب علمی تاثیرگذار که دانشمندان برای مخاطب عام نوشته بودند و توانستند دنیا را تغییر دهند، از مخاطبان خود خواست برترین این کتاب‌ها را انتخاب کنند. مجید جویا: نیم قرن پیش، زیست‌شناسی به نام ریچل کارسونیک کتاب علمی عامه‌پسندی (پاپ‌ساینس) نوشت که تاثیر آفت‌کش‌های شیمیایی را بر محیط‌زیست طبیعی فاش کرد و باعث مجادلات خشم‌آلودی در سطح جامعه شد. «بهار ساکت (Silent Spring)؛ جزو پرفروش‌ترین کتاب‌های سال شد و به رغم این که کارسون در کمتر از 2 سال پس از انتشار کتاب درگذشت، میراث او باقی ماند؛ این کتاب به آغاز جنبش زیست محیطی در امریکا کمک کرد و هنوز هم الهام بخش مردم است.

این کتاب تنها یک مثال از تاثیر عمیق کتاب‌های علمی به زبان ساده است. دانش قدرتمندترین ابزاری است که ما برای تحلیل و دریافتن منطق حاکم بر جهان در اختیار داریم، و این تاریخ غنی کتاب‌هاست که به درک عمیق‌تر آن کمک می‌کند. برای پاسداشت این سنت، و به یاد پنجاهمین سالگرد انتشار «بهار ساکت؛ در ماه سپتامبر/شهریور، مجله نیوساینتیست تاثیرگذارترین این کتاب‌ها بر مردم را انتخاب کرده که در ادامه این مطلب به 10 کتاب اول این فهرست 25 تایی می‌پردازیم. بخش دوم این گزارش را فردا در خبرآنلاین مطالعه کنید

1- تاریخچه زمان (A Brief History of Time) نوشته استیفن هاوکینگ (1367/1988)

این احتمالاً شناخته شده‌ترین کتاب کیهان‌شناسی از شناخته شده‌ترین دانشمندان جهان است. از آن‌جاکه این کتاب اولین بار نزدیک به ربع قرن پیش منتشر شد، به دست کم 40 زبان ترجمه شده و تاکنون 9 میلیون نسخه از آن فروخته شده است.

2- مقاله‌ای در اصل جمعیت (An Essay on the Principle of Population) نوشته توماس رابرت مالتوس (1177 / 1798)

کتاب بسیار مجادله‌برانگیز مالتوس از دل بحثی با یک دوست در مورد «پرسش عمومی رشد آینده جامعه؛ زاده شد. به رغم این‌که این چاپ اول این کتاب در سال 1177/1798، به منظور رد تصور کمال‌پذیری انسان بود، با توجه به این‌که افزایش جمعیت یکی از مهم‌ترین مسائل قرن 21 است، خللی بر ایده او وارد نشده است.

3- سیاه‌چاله‌ها و انحنای زمان (Black Holes and Time Warps) نوشته کیپ تورن (1373/1994) :

شروع کار این کتاب با یک سری محاسبات روی کاغذپاره‌های دم‌دستی بین او و دوستش کارل ساگان بود که در آن زمان روی داستان علمی‌تخیلی «تماس (Contact)؛ کار می‌کرد و می‌خواست که شیرزن قهرمانش با استفاده از میان‌برهایی در سیاه‌چاله‌ها در زمان سفر کند. ولی این کار برای کیپ تورن که فیزیکدان نظری بود، از یک کنجکاوی ابتدایی فراتر رفت. آن‌گونه که ساگان بعدها در مصاحبه‌ای گفت: «من یک نامه طولانی از کیپ دریافت کردم که تقریباً 50 خط معادلات منطقی داشت؛ این نامه بعدها به کتاب «سیاه‌چاله‌ها و انحنای زمان؛ تبدیل شد که توضیح می‌دهد سفر زمان در دنیای واقعی فیزیکی چگونه می‌تواند کار کند. این کتاب تبدیل به کتاب پرفروشی تبدیل شد و «تماس؛ هم خیلی بد فروخت: در سال 1376/1997 فیلم درخشانی با بازی جودی فاستر از روی آن ساخته شد.

4- روشن‌تر از هزار خورشید: تاریخ شخصی دانشمندان اتمی (Brighter Than a Thousand Suns: A personal history of the atomic scientists) نوشته رابرت جانگ (1325/1956)، چاپ اول در آلمان
رابرت جانگ، تاریخ‌دان و روزنامه‌نگار در حال مصاحبه با دانشمندان اتمی برای یک فیلم مستند در مورد ساخت بمب‌های اتمی بود که دریافت هرآنچه را برای نوشتن یک کتاب روشنگرانه لازم دارد، در اختیارش است. #171; روشن‌تر از هزار خورشید؛ تأثیر عمیقی بر جنبش ضد تسلیحات اتمی در سراسر جهان داشت و در کل، چشم‌های دنیا را به آغاز عصر اتمی و مسابقه تسلیحاتی باز کرد.

5- آشوب: ساختن دانشی جدید (Chaos: Making a new science) نوشته جیمز گلیک (1366/1987) :
کتاب آشوب جیمز گلیک، اولین کتاب علم به زبان ساده بود که به حوزه نوظهور نظریه آشوب پرداخته بود و برای نویسنده روزنامه‌نگارش، جایزه پولیتزر را به ارمغان آورد. این کتاب نه فقط این مباحث پیچیده فیزیکی را به میان عموم آورد، بلکه به ورود آن به دیگر حوزه‌های علم نیز کمک کرد.

6- آشفتن دنیا (Disturbing the Universe) نوشته فریمن دایسون (1358/1979)
#171; آشفتن دنیا؛ ترکیبی از اتوبیوگرافی، اندیشه‌ای در شعر و فلسفه و کاوشی در فیزیک و تاریخ جنگ سرد بود، با هر چیز دیگری متفاوت است. فریمن دایسون مرد عنکبوتی فیزیک است: در اتوبیوگرافی خود، او خود دانشمندان را تبدیل به مسئله می‌کند: هر چه قدرت بیشتر باشد، مسئولیت بیشتر می‌شود.

7- گایا: نگاهی تازه به زندگی روی زمین (Gaia: A new look at life on Earth) نوشته جیمز لاولاک (1358/1979)
چهار سال پیش از این که کتابی منتشر شود که جهان را با نظریه گایا آشنا کند (نظریه‌ای که بیان می‌دارد هر چیزی بر روی زمین بخشی از یک سیستم درهم تنیده، رو به تکامل و خودکنترلی است)، جیمز لاولاک این ایده را در نیوساینتیست مطرح کرده بود. تخریب سیستم‌های زیست‌محیطی یا گونه‌ها، می‌تواند پایداری کل سیستم را تحت تأثیر قرار دهد.

8- گودل، اشتر، باخ: یک جهش طلایی ازلی (Godel, Escher, Bach: An eternal golden braid) نوشته داگلاس هافستدتر (1358/1979)

این کتاب که به طور خلاصه GEB نامیده می‌شود و برای داگلاس هافستدتر یک جایزه پولیتزر به ارمغان آورده بود، به علایق و هوس‌های هم‌پوشاننده سه مرد بزرگ پرداخته بود: کرت گودل ریاضی‌دان، ام‌سی اشتر هنرمند گرافیک و یوهان سباستین باخ موسیقی‌دان. این کتاب که ترکیب جالبی از علم و هنر است، بر نسلی از اندیشمندان تاثیر گذاشته است. ما به بیشتر از این‌ها احتیاج داریم.

9- تفنگ‌ها، ریشه‌ها و فولاد (Guns, Germs and Steel) نوشته جارد دایموند (1376/1997)

این کتاب پرفروش برای نویسنده‌اش که زیست‌شناس دانشگاه کالیفرنیا در لس‌آنجلس است، یک جایزه پولیتزر به ارمغان آورد. #171& تفنگ‌ها، ریشه‌ها و فولاد؛ بررسی می‌کند که چرا جوامع مدرن انسانی تا این حد با هم تفاوت دارند و در آن‌ها برخی از فرهنگ‌ها وابسته به فرایندهای صنعتی هستند در حالی که دیگران تا همین اواخر از ابزارهای ساده‌تری استفاده می‌کردند.

10- درباره منشأ انواع (On the Origin of Species) از چارلز داروین (1238/1859)

چارلز داروین طبیعت‌شناس انگلیسی بیش از 150 سال پیش نظریه تکامل خود را برای خوانندگان عامی نوشت. توماس هنری هاکسلی در همان زمان نوشت: #171& از پیرزنان تا فلاسفه، همه می‌توانند کتاب آقای داروین را بخوانند؛. به رغم آنکه منشأ انواع همه را به دو دسته موافقان و مخالفان خود تقسیم کرد، اما تردیدی نیست که #171& عصر جدیدی را در تاریخ طبیعی آغاز کرد. انتشار این کتاب در سال 1859 نحوه درک مردم از منشأ خود را تغییر داد و بنیاد جدیدی برای زیست‌شناسی تکاملی بنا نهاد.